

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่อง
อำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ในระบบราชการเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การใช้อำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งของตนในการแสวงผลประโยชน์อันมิควรได้ ทั้งโดยชอบและไม่ชอบด้วยกฎหมาย การจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่ดีนั้น จึงควรจัดทำเป็นแผนวิเคราะห์จากกระบวนการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างละเอียดถี่ถ้วนว่ากระบวนการใดที่มีแนวโน้มจะเกิดปัญหาการทุจริตจึงจะเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของผู้บริหารท้องถิ่นที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างละเอียดถี่ถ้วน จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น โดยได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งได้กำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและเพื่อพัฒนาระบบราชการภายในให้มีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างละเอียดถี่ถ้วน

สารบัญ

หน้า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
ความหมาย/คำนิยาม	๑
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๑
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๑
๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๒
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๒
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๓
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	๔
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๕

อบต. ยางหย่อง

ความหมาย/คำนิยาม

๑. ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒. ความเสี่ยง (Risk) ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้

๓. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง

๔. โอกาส (Likelihood) โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

๕. ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

๖. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๗. ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		
๑. ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๒. ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	๓. ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลยางห้อย ได้กำหนดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ คือ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยางห้อยมีอำนาจหน้าที่ ภารกิจในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน การบริการสาธารณะ ทั้งการใช้อำนาจสั่งการตามตำแหน่งหน้าที่ การใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐ การวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการ

กำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่องที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒.ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง / การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง		✓
พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการนำทรัพย์สินวัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง		✓		

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต (ต่อ)	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง	๒	๒	๔
พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๒	๒	๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง	๒	
พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง		X	
พนักงาน เจ้าหน้าที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว		X	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง	ดี		✓	
พนักงาน เจ้าหน้าที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	ดี		✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง	พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องในการปฏิบัติงาน เพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน	๑.เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนของการให้บริการ ระยะเวลาและผู้รับผิดชอบ (เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง) ๒.จัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการ คำนวณนำข้อเสนอแนะ/ปรับปรุงการให้บริการของผู้มาติดต่อขอรับบริการ ณ จุดให้บริการ ๓.กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ดีของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ เป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียกรับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือเอื้อประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง ๔.จัดกิจกรรม โครงการรณรงค์การปลูกจิตสำนึกของพนักงาน เจ้าหน้าที่ในสังกัดในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากร ๕.มาตรการบทลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมาย ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ นโยบายผู้บังคับบัญชา	ต.ค. ๒๕๖๕ – ก.ย. ๒๕๖๖	ทุกส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่อง

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางหน่วยงานราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	<ol style="list-style-type: none"> ๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการแยกเป็นรายส่วน/สำนัก/กอง โดยการนำทรัพย์สิน วัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้ในราชการต้องมีการขออนุญาต และหัวหน้าส่วน/สำนัก/กอง ลงนามรับรองทุกครั้ง ๒.จัดให้มีเอกสารควบคุมในการปฏิบัติงาน เช่น การบันทึกภาพก่อน-หลังใช้งาน การบันทึกเลขไมล์ ระยะทางการใช้งาน ๓.การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดเวรแบ่งความรับผิดชอบให้มีหน้าที่ในการตรวจสอบ ตรวจทาน วัสดุ ครุภัณฑ์และทรัพย์สินของราชการ ตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเอกสารเพียงอย่างเดียว) ๔.แต่งตั้งเวรยามรักษาการณ์สถานที่ราชการ และเพื่อป้องกันระวังทรัพย์สินของทางราชการ ๕.จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก จิตสาธารณะ การแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวม 	ต.ค. ๒๕๖๕ – ก.ย. ๒๕๖๖	ทุกส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่อง